

Methodiek Crisiskaart

Wat de Crisiskaart uniek maakt ten opzichte van andere plannen en/of kaarten:

- Het plan en de kaart zijn eigendom van de kaarthouder. Het is opgesteld in de ik-vorm en de deelnemer bepaalt uiteindelijk wat erin komt te staan en hoe de kaart geregistreerd wordt.
- In het plan en de kaart wordt aandacht besteed aan zowel zorg gerelateerde onderwerpen als sociaal maatschappelijke en praktische onderwerpen. De partijen die genoemd worden in het plan en de kaart tekenen voor hun rol en geven daarmee commitment voor hun bijdrage ten tijde van een crisis.
- De samenvattende kaart geeft externe partijen een direct handelingsperspectief in tijden van een crisis¹. Ook wanneer de drager zichzelf op dat moment niet meer kan verwoorden. De Crisiskaart is eigendom en verantwoordelijkheid van de crisiskaarthouder. De crisiskaarthouder wordt bij het opstellen en actueel houden ondersteund door een crisiskaartconsulent. Nader uitgewerkt:
  1. De Crisiskaart is een document waarmee de eigenaar – op vrijwillige basis – vastlegt wat er wel en niet moet gebeuren op het moment dat er sprake is van een (dreigende) crisis. Met de crisiskaart houdt de crisiskaarthouder eigen regie over behandeling, medicatie en maatregelen in zijn/haar persoonlijke omgeving ten tijde van een (dreigende) crisis.
  2. De Crisiskaart bestaat uit een crisisplan met een samenvatting daarvan op een opvouwbaar kaartje. Het kaartje geeft derde partijen een direct handelingsperspectief in een acute situatie.
  3. De Crisiskaart wordt opgesteld op het moment dat de eigenaar helder voor ogen heeft wat er moet gebeuren op het moment dat hij/zij in een (psychische) crisis raakt. De kaart geeft informatie hoe de crisiskaarthouder geholpen wil worden, wie gebeld kan worden om de informatie uit het crisisplan te ontsluiten en welke contactpersonen verder geïnformeerd moeten worden.
  4. De wensen, behoeften en beperkingen van de kaarthouder bepalen de inhoud van het crisisplan. Het plan en de kaart zijn opgesteld in de ik-vorm en in de taal van de kaarthouder. Idealiter bevat de Crisiskaart een combinatie van zorg gerelateerde onderwerpen (b.v. medicijngebruik, sociaal maatschappelijke onderwerpen (b.v. schuldhulpverlening) en praktische wensen en maatregelen (bijvoorbeeld zorg voor huisdieren). De kaarthouder maakt hierin de eigen keuzes.

¹ Onder een crisis verstaan we een situatie waarin een persoon (voor een langere of kortere periode) niet meer kan functioneren op een wijze zoals hij/zij gewoon is dit te doen, daarop niet aanspreekbaar is en niet kan verwoorden wat hij/zij nodig heeft om weer op een voor zichzelf en anderen acceptabel functioneringsniveau te komen.

5. De Crisiskaart is er voor mensen die ooit een (psychische) crisis hebben meegemaakt of bang zijn er één mee te maken. Omdat de vorm van een (dreigende) psychische crisis per persoon kan verschillen dient de Crisiskaart verschillende doelstellingen:
  - preventief doordat het mensen tot nadenken zet over wat de signalen zijn van een crisis en wat er met die signalen moet gebeuren door wie, zodat het niet tot crisis komt.
  - versterkend en rustgevend voor mensen die niet meer deelnemen aan het sociaal leven omdat ze bang zijn in een crisis te raken.
  - de-escalerend in die situaties waarbij er daadwerkelijk sprake is van een crisis, zodat duur en intensiteit van zorg na en in een crisis zoveel mogelijk beperkt wordt.
6. De Crisiskaart is pas compleet en kan pas geregistreerd worden wanneer alle in het crisisplan genoemde personen een handtekening hebben geplaatst. Met deze ondertekening verbinden de partijen zich aan de afspraken die zijn vastgelegd in het crisisplan. Voor behandelaars betekent het tekenen, dat de kaart valt onder de Wet geneeskundige behandelovereenkomst. Wanneer door de actuele situatie (professioneel of niet professioneel) betrokkene de gemaakte afspraken niet kan nakomen, heeft de crisiskaarhouder recht om na afloop van de crisis verantwoording te vragen van de betreffende persoon.
7. De Crisiskaart kan alleen worden voorzien van het logo Crisiskaart en geregistreerd worden via een licentie houdende organisatie.
8. De persoon die een Crisiskaart wil hebben, besluit zelf op welke wijze en door wie hij/zij zich wil laten ondersteunen in het proces tot het maken van een plan en kaart. Om ervoor te zorgen dat de wensen en behoeften van de deelnemer centraal staan, is het van belang dat er bij de ondersteuning sprake is van gelijkwaardigheid. Dit betekent dat de ondersteuning wordt verzorgd door iemand die niet tegelijkertijd verantwoordelijk is voor b.v. de behandeling of begeleiding van de deelnemer of de toegang tot behandeling, begeleiding etc. We benoemen dit als onafhankelijkheid.
9. Ondersteuning bij het maken van de Crisiskaart kan vanuit diverse partijen gebeuren. De licentie houdende organisatie voert de regie over de afgifte van kaarten en bewaakt de inzet van onafhankelijke – bij voorkeur ervaringsdeskundige – crisiskaartconsulenten. Dit doet de organisatie door afspraken met de deelnemende partijen, door het zelf inzetten van onafhankelijke crisiskaartconsulenten en/of door het achteraf toetsen bij de deelnemer of het plan en de kaart zijn gebaseerd op de wensen en behoeften van de crisiskaarhouder. De licentie houdende organisatie bewaakt daarmee de kwaliteit van kaarten die zijn voorzien met het logo en die worden geregistreerd.
10. De licentie houdende organisatie onderhoudt een deugdelijke administratie van afgegeven Crisiskaarten. Op basis van vrijwilligheid van de eigenaar van de Crisiskaart is de kaart (landelijk) geregistreerd en 24/7 beschikbaar voor hulpdiensten²
11. De crisiskaarhouder kan het crisisplan altijd tussentijds wijzigen. De crisiskaart heeft een houdbaarheidstermijn van 1 jaar. Uiterlijk daarna dient een evaluatie en eventueel actualisatie plaats te vinden. Als de Crisiskaart na 1,5 jaar niet is geëvalueerd verdwijnt deze uit de registratie. Wijzigingen worden doorgegeven aan de organisaties en personen waaraan het crisisplan is verstrekt.

² Bij schrijven (december 2017) is het onderwerp landelijke registratie nog niet geregeld.